

Hungarian in everyday situations

Module 8: A bad day

6 Exercises • Duration: 20 min.

A bad day

Hungarian

Read & listen online ↗

Fáj a fejem, rosszul vagyok

Health and body possession

A body part is often possessed: **fejem, kezem, lábam, hátam, torkom**. Some stems shorten or lose a vowel: **kéz/kezem, torok/torkom**. Paired body parts are often singular in ordinary Hungarian.

Pain is **fáj a fejem**, with the body part as subject. Feelings can be **rosszul vagyok, jól érzem magam**. The reflexive object **magam** means myself; **magad/magát** are yourself familiar/polite. Polite questions use third-person forms, such as **hogy érzi magát?**

Form	Example	Meaning
fejem	Fáj a fejem.	My head hurts.
torkom	Fáj a torkom.	My throat hurts.
kezem	Hideg a kezem.	My hand is cold.
Rosszul	Rosszul vagyok.	I feel unwell.
magam	Jól érzem magam.	I feel well.
magát	Ön hogy érzi magát?	How do you feel, politely?

Fáj a fejem.

My head hurts.

Fáj a torkom.

My throat hurts.

Hideg a kezem.

My hand is cold.

Roszul vagyok.

I feel unwell.

Jól érzem magam.

I feel well.

Ön hogy érzi magát?

How do you feel, politely?

1995. július 10.

Appointments, years and birth dates

Hungarian dates put year before month and day. The birth date is

1995. július 10.; in a sentence use **július tizedikén születtem.**

Születtem is the same for male and female learners.

The year can be read **ezerkilencszázkilencvenöt.** An appointment in two weeks is **két hét múlva.** **Korábban** means earlier. Requests can use **időpontot szeretnék.**

Form	Example	Meaning
tizedikén	Július tizedikén születtem.	I was born on the tenth of July.
kilencvenöt	Ezerkilencszázkilencvenöt.	Nineteen ninety-five.
múlva	Két hét múlva.	In two weeks.
Időpontot	Időpontot szeretnék.	I would like an appointment.
korábban	Nem lehet korábban?	Is an earlier time possible?
Születtem	1995-ben születtem.	I was born in 1995.

Július tizedikén születtem.

I was born on the tenth of July.

Ezerkilencszázkilencvenöt.

Nineteen ninety-five.

Két hét múlva.

In two weeks.

Időpontot szeretnék.

I would like an appointment.

Nem lehet korábban?

Is an earlier time possible?

1995-ben születtem.

I was born in 1995.

Nyissa ki, igyon, egyen

Advice and clear commands

Polite commands take third-person forms: **nyissa ki a száját, igyon vizet, egyen gyümölcsöt.** Familiar equivalents are **nyisd ki, igyál, egyél.** A definite mouth object uses the definite command; generic water/fruit uses indefinite.

A since phrase can be **szombat óta**. Until adds **-ig: szombatig**. A noun like **próbán** describes being at rehearsal. **Eláztam** is an explained I got soaked past form needed for the visit.

Form	Example	Meaning
igyon	Ilona néni, igyon vizet.	Ilona, drink water, politely.
igyál	Lili, igyál vizet.	Lili, drink water.
egyen	Ilona néni, egyen gyümölcsöt.	Ilona, eat fruit, politely.
egyél	Lili, egyél gyümölcsöt.	Lili, eat fruit.
óta	Szombat óta beteg vagyok.	I have been ill since Saturday.
Szombatig	Szombatig ágyban kell maradni.	You need to stay in bed until Saturday.

Ilona néni, igyon vizet.

Ilona, drink water, politely.

Lili, igyál vizet.

Lili, drink water.

Ilona néni, egyen gyümölcsöt.

Ilona, eat fruit, politely.

Lili, egyél gyümölcsöt.

Lili, eat fruit.

Szombat óta beteg vagyok.

I have been ill since Saturday.

Szombatig ágyban kell maradni.

You need to stay in bed until Saturday.

For ongoing illness, Hungarian uses the present with **óta: szombat óta beteg vagyok**. The doctor's room uses formal address. In her doctor role-play, Lili also deliberately imitates formal commands

and questions, even though she normally uses familiar address.

The temperature chunk **harminchét egész öt** means thirty-seven point five. Here **egész** separates the whole-number part from the decimal part.

Olvastam, olvastál, olvasta

Regular past and object conjugation

Past uses **-t/-tt** plus person endings. Indefinite read: **olvastam, olvastál, olvasott, olvastunk, olvastatok, olvastak**. Definite read: **olvastam, olvastad, olvasta, olvastuk, olvastátok, olvasták**. First-person singular forms can coincide, so use the object and context.

An intransitive work paradigm is **dolgoztam, dolgoztál, dolgozott, dolgoztunk, dolgoztatok, dolgoztak**. Past negative is normally **nem** plus the same person form. Irregular stems are learned with common verbs rather than forced into one pattern.

Person	olvasni	Meaning
én	olvast am	I — read, past indefinite
te	olvast ál	you, familiar — read, past indefinite
ő ön	olvas ott	he/she/you polite — read, past indefinite
mi	olvast unk	we — read, past indefinite
ti	olvast atok	you familiar plural — read, past indefinite
ők önök	olvast ak	they/you polite plural — read, past indefinite

Én egy könyvet olvastam.

I read a book, past.

Te egy könyvet olvastál.

You read a book, past.

Te a könyvet olvastad.

You read the book, past.

Ő egy könyvet olvasott.

He/she read a book, past.

Ő a könyvet olvasta.

He/she read the book, past.

Mi a könyvet olvastuk.

We read the book, past.

Person	olvasni	Meaning
én	olvastam	I — read, past definite
te	olvastad	You (familiar singular) — read, past definite
ő ön	olvasta	He/she/you polite — read, past definite
mi	olvastuk	We — read, past definite
ti	olvastátok	You (familiar plural) — read, past definite
ők önök	olvasták	They/you polite plural — read, past definite

Other frequent past chunks here are **keltem fel** I got up and **adott** gave. In the pharmacy, **bevenni** means take or swallow medicine; **venni** without that prefix can mean buy. The prefix and object together determine the meaning. Prefixes often follow commands: **vegye be a gyógyszert**, take the medicine.

Naponta háromszor

Frequency and taking medicine

Repetition uses **-szor/-szer/-ször**: **egyszer, kétszer, háromszor, ötször**. Per day is **naponta**. A phrase like **két tablettát egyszerre** uses singular after two and accusative for what is taken.

Étkezés után and **étkezés előtt** are time postposition phrases. The verb prefix can follow a command: **vegye be a gyógyszert**. Learn this instruction as prescribed; it is not the same as generic buying **vegyen**.

Form	Example	Meaning
háromszor	Naponta háromszor.	Three times a day.
kétszer	Naponta kétszer.	Twice a day.
tablettát	Két tablettát vegyen be.	Take two tablets.
után	Étkezés után vegye be.	Take it after a meal.
szerint	A gyógyszert a recept szerint vegye be.	Take the medicine according to the prescription.
adott	Bence fül dugót adott.	Bence gave earplugs.

Naponta háromszor.

Three times a day.

Naponta kétszer.

Twice a day.

Két tablettát vegyen be.

Take two tablets.

Étkezés után vegye be.

Take it after a meal.

A gyógyszert a recept szerint vegye be.

Take the medicine according to the prescription.

Bence fül dugót adott.

Bence gave earplugs.

GRAMMAR

G1) NOTICE THE USEFUL PATTERN

Underline the form practised in this unit.

1 Jól érzem magam.

Meaning: I feel well.

2 Nem lehet korábban?

Meaning: Is an earlier time possible?

3 Szombat óta beteg vagyok.

Meaning: I have been ill since Saturday.

4

Meaning: He/she read the book, past.

G2) CHOOSE THE FORM 1

Choose the right word for the gap.

1 **Én _____ egy könyvet.**

- ☐ A olvasnál
- ☐ B olvasott
- ☐ C olvastam

Meaning: I read (past) a book.

2 **Te _____ egy könyvet.**

- ☐ A olvasnál
- ☐ B olvastam
- ☐ C olvasott

Meaning: You (familiar singular) read (past) a book.

3 Ő _____ egy könyvet.

- ☐ A olvastál
- ☐ B olvasott
- ☐ C olvastam

Meaning: He/she read (past) a book.

4 Mi _____ egy könyvet.

- ☐ A olvastam
- ☐ B olvastál
- ☐ C olvastunk

Meaning: We read (past) a book.

5 Ti _____ egy könyvet.

- ☐ A olvastatok
- ☐ B olvastál
- ☐ C olvastam

Meaning: You (familiar plural) read (past) a book.

6 Ők _____ egy könyvet.

- ☐ A olvastak
- ☐ B olvastam
- ☐ C olvastál

Meaning: They read (past) a book.

G3) CHOOSE THE FORM 2

Choose the right word for the gap.

1 Én _____ a könyvet.

- ☐ A olvastam
- ☐ B olvastad
- ☐ C olvasta

Meaning: I read (past) the book.

2 Te _____ a könyvet.

- ☐ A olvastad
- ☐ B olvastam
- ☐ C olvasta

Meaning: You (familiar singular) read (past) the book.

3 Ő _____ a könyvet.

- ☐ A olvastam
- ☐ B olvastad
- ☐ C olvasta

Meaning: He/she read (past) the book.

4 Mi _____ a könyvet.

- ☐ A olvastad
- ☐ B olvastam
- ☐ C olvastuk

Meaning: We read (past) the book.

5 Ti _____ a könyvet.

- ☐ A olvastam
- ☐ B olvastad
- ☐ C olvastátok

Meaning: You (familiar plural) read (past) the book.

6 Ők _____ a könyvet.

- ☐ A olvastad
- ☐ B olvastam
- ☐ C olvasták

Meaning: They read (past) the book.

G4) RECALL THE FORM 1

Fill the gaps with the words from the box.

olasott olvastunk olvastál olvastam

Én _____ egy könyvet.

Meaning: I read (past) a book.

olasott olvastunk olvastam olvastál

Te _____ egy könyvet.

Meaning: You (familiar singular) read (past) a book.

olvastál olvasott olvastam olvastunk

Ő _____ egy könyvet.

Meaning: He/she read (past) a book.

olvastunk olvasott olvastam olvastál

Mi _____ egy könyvet.

Meaning: We read (past) a book.

olvastam olvastatok olvasott olvastál

Ti _____ egy könyvet.

Meaning: You (familiar plural) read (past) a book.

olvastál olvastam olvastak olvasott

Ők _____ egy könyvet.

Meaning: They read (past) a book.

G5) RECALL THE FORM 2

Fill the gaps with the words from the box.

olvastad olvastam olvasta olvastuk

Én _____ a könyvet.

Meaning: I read (past) the book.

olvasta olvastuk olvastad olvastam

Te _____ a könyvet.

Meaning: You (familiar singular) read (past) the book.

olvastuk olvastad olvasta olvastam

Ő _____ a könyvet.

Meaning: He/she read (past) the book.

olvastuk olvasta olvastad olvastam

Mi _____ a könyvet.

Meaning: We read (past) the book.

olvastátok olvastad olvastam olvasta

Ti _____ a könyvet.

Meaning: You (familiar plural) read (past) the book.

olvastad olvasták olvasta olvastam

Ők _____ a könyvet.

Meaning: They read (past) the book.

G6) WHAT WOULD YOU SAY?

Choose the right words for the situation.

1 I feel well. You say:

- ☐ A Jól érzem magad.
- ☐ B Jól érzem magam.

2 Is an earlier time possible? You say:

- ☐ A Nem lehet korábban?
- ☐ B Nem lehet korábban?

3 I have been ill since Saturday. You say:

- ☐ A Szombat óta beteg vagyok.
- ☐ B Szombat óta beteg vagyok.

4 He/she read the book, past. You say:

- ☐ A Ő a könyvet olvasott.
- ☐ B Ő a könyvet olvasta.